

Oponentský posudek diplomové práce

Jméno diplomanta: **Pavel Kumšta**

Téma a rozsah práce: **Mezinárodněprávní aspekty vzniku státu Izrael** (61 s., s přílohami 78 s.)

Datum odevzdání práce: květen 2016

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autor se v práci obecně věnuje mezinárodněprávním aspektům vzniku státu jako subjektu mezinárodního práva a jako příkladovou studii si zvolil vznik státu Izrael. Jakkoli by se téma zdálo být až příliš historizující a nepraktické, vývoj v posledních desetiletích ukázal, že společenství států stále prochází řadou změn a některé státy zanikají a nové vznikají. I přes specifčnost popisované příkladové studie je téma možno považovat za zajímavé a potřebné pro pochopení fungování a mezinárodního společenství. Autor se v práci zabývá řadou obecných mezinárodně právních témat, a seznamuje čtenáře také s historickými okolnostmi vzniku státu Izrael a do jisté míry i se současnou politickou situací na Blízkém východě. Právě Blízký východ je oblastí, kde dochází ke změnám státnosti a kde mohou vznikat nebo zanikat státy nebo vznikat zárodky nových státních útvarů. Právě pro pochopení těchto procesů a nastavení jejich mezinárodně právní regulace, je užitečné zopakovat si základní parametry vzniku státu jakým je Izrael a připomenout, že i nestandardní řešení mohou mít v tomto procesu své místo. Téma je zajímavé a aktuální.

2. Struktura a obsah práce

Autor práci člení do čtyř kapitol, v prvních dvou kapitolách podává přehled jednotlivých atributů státu dle Montevidejské úmluvy o právech a povinnostech států (1933) a způsobů vzniku států. Kromě konstitutivních prvků se zabývá i otázkou uznání státu a dalšími souvisejícími otázkami.

Jádrem práce je třetí kapitola, která na „případové studii“, na příkladu státu Izrael analyzuje jednotlivé prvky státnosti. Autor zmiňuje roli Organizace spojených národů v procesu vzniku Izraele, a jak uvádí, příklání se k názoru některých teoretiků, kteří vznik Izraele považují za zcela ojedinělý případ vzniku státu rozhodnutím mezinárodní organizace. Za skutečný

mezinárodněprávní základ vzniku státu Izrael pak považuje příslušnou rezoluci Valného shromáždění o rozdělení. V závěru se třetí kapitoly se pak poměrně široce věnuje otázce palestinské státnosti. Předchozí kapitoly pak autor zasazuje do celkového historického, politického a mezinárodněprávního kontextu, jehož projevem jsou jednotlivé fáze izraelsko-palestinského konfliktu. Závěr práce je doplněn dvěma přílohami, které čtenáře ve stručnosti seznamují s dějinami Palestiny a s typologií ozbrojených konfliktů. Jednotlivé části jsou dále členěny, práce má logickou strukturu a diplomant se jí striktně drží. Závěr je přehledný a autor v něm syntetizuje své poznatky.

3. Náročnost tématu

Zpracování práce vyžadovalo důkladnou analýzu relevantní právní úpravy, včetně přípravných prací na přijetí základních mezinárodních dokumentů. Autor je analyzuje v historické perspektivě a prokazuje, že se seznámil s relevantními primárními i sekundárními informačními zdroji. Téma práce je proto možno považovat za spíše náročnější. Traktovanou materii se diplomantovi podařilo analyzovat a syntetizovat ve srozumitelných závěrech.

4. Hodnocení práce

Předložená práce je systematicky členěna, autor se drží zvolené struktury, jazykový styl a formální úroveň jsou na slušné úrovni, která zcela odpovídá požadavkům kladeným na obdobný typ prací. Při zpracování vycházel diplomant z relevantních primárních a sekundárních zdrojů, které standardně cituje. Práci lze považovat za solidně zpracovanou, na stylu zpracování je patrné zaujetí, s nímž byla diplomová práce napsána. Jediné, co práci chybí je představení vědeckých metod zpracování, ze samotné práce to však vyplývá a nelze to považovat za zásadní nedostatek. Jedinou výtku má oponent k práci se sekundárními informačními zdroji. Na to, že jde o odborně bohatě traktovanou materii a o výsostně mezinárodně právní téma, mohl autor více čerpat ze zahraniční odborné produkce a snad se mohl více snažit získat odborné statě izraelské a palestinské provenience.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Jak je uvedeno již výše, práce je po formální i obsahové stránce zpracována velmi solidně a na tomto hodnocení nemění nic ani občasný překlep. Žádné zvláštní připomínky k ní nelze

mít, s ohledem na doporučený rozsah diplomových prací postihuje to, co mohlo být rozumně od diplomové práce očekáváno.

K obhajobě bych rád požádal zodpovězení otázky, co je to mezinárodní protektorát, k čemu slouží a zda by nebylo vhodné pro stabilizaci na Blízkém východě uvažovat o znovuoobnovení mandátního systému, který by pomohl stabilizovat kolabující státy. Druhá otázka je spíše politologická, jaké jsou důvody neschopnosti Palestiny vybudovat fungující státní útvar a jaké jsou příčiny rozpadu řady států, v nichž je státním náboženstvím islám.

6. Doporučení

Závěrem bych rád uvedl, že celkově práci hodnotím velmi kladně, doporučuji ji proto k ústní obhajobě.

V Praze dne 15. června 2016

Vladimír Balaš